

Registratienummer: **58474 / 58476**

Notitie ter informatie voor commissie / raad

Onderwerp:	Stand van zaken Visie recreatie en toerisme		
Portefeuillehouder:	wethouder Marius Tielemans	Openbaar:	Ja

Heesch, 19 maart 2024

Kennisnemen van:

- De stand van zaken van de 'Visie recreatie en toerisme Bernheze'
- Het uitvoeringsprogramma 2024.

Inleiding

In 2018 is de 'Visie recreatie en toerisme Bernheze 2018-2022' vastgesteld. Afgelopen jaar heeft ons college geconcludeerd dat de beleidsuitgangspunten nog actueel zijn t/m 2024. In 2024 is actualisatie van de visie voorzien.

Met deze notitie informeren wij u over de stand van zaken van de visie en over het uitvoeringsprogramma 2024.

Stand van zaken t/m 2023

Speerpunt 1: Optimalisatie van de route-infrastructuur		
Actie	Resultaat	Stand van zaken
Ontwikkelen routeplan	Een routeplan waarin de belangrijkste verbeterpunten staan inclusief een prioritering	- voor het beheer en de promotie van alle recreatieve routes (wandelen, fiets, atb, ruiter/men) is (door alle gemeenten in NO Brabant) een overeenkomst gesloten met Visit Brabant (Routebureau Brabant). Zij zorgen voor uniformiteit en kwaliteit in heel Brabant. Aan de hand van jaarplannen worden daarin prioriteiten gesteld. - i.s.m. vrijwilligers van o.a. IVN Bernheze zijn de verschillende recreatieve routenetwerken doorontwikkeld (o.a. 'ommetjes over boerenland Maashorst', Wandelen langs de Aa). - Bernheze (abdij van Berne) is aangesloten bij / partner in het Brabantse Kloosterpad (belevingsroute irt religieus erfgoed). - een lokale werkgroep met enthousiaste ruiters en menners heeft in 2022 het initiatief genomen om te komen tot een ruiter-/men routenetwerk in Bernheze. Dit moet gaan aansluiten op het bestaande netwerk in De Maashorst. Ook in de gemeenten Oss en Meierijstad worden vergelijkbare plannen ontwikkeld. De verwachting is dat in 2024 de eerste fase van dit netwerk gerealiseerd kan worden. Mede afhankelijk van de in 2024 op te stellen mobiliteitsvisie kan het recreatieve routenetwerk aansluitend mogelijk nog worden versterkt.

Speerpunt 2: Marketing, promotie en informatievoorziening

Actie	Resultaat	Stand van zaken
Concreet plan voor 'merkenarchitectuur'.	Een plan voor de 'merkenarchitectuur' met een helder overzicht	In 2020 hebben we samen met een brede vertegenwoordiging vanuit de recreatiesector in Bernheze het marketingconcept 'Brabantse Juweeltjes' ontwikkeld. Zie www.brabantsejuweeltjes.nl
Concreet plan voor bijbehorende organisatiestructuur	Plan voor organisatiestructuur marketing	Voor de uitvoering is de coöperatie Brabantse Juweeltjes opgericht. Daarin zijn vertegenwoordigd: KHN afd. Bernheze, Ver. Maashorstboeren, Ver. Maashorstondernemers, coöperatie Aaland en stg. Aangenaam Heesch. Deze coöperatie heeft als kerntaak het toeristisch-recreatieve aanbod tussen Den Bosch en Nijmegen te vermarkten met behulp van het concept Brabantse Juweeltjes. Zij hebben dat t/m 2023 samen met VVV Noordoost-Brabant gedaan. De focus ligt in beginsel op ondernemers, organisaties en verenigingen binnen Bernheze, maar ook geïnteresseerden van buiten Bernheze kunnen aansluiten. Uiteindelijk is het de bedoeling dat het concept zich breder/verder in de regio verspreid. Met de coöperatie Brabantse Juweeltjes zijn afspraken gemaakt over hun inzet de komende jaren. Als bijlage bij deze notitie zijn bijgevoegd: de evaluatie van de coöperatie Brabantse Juweeltjes 2021 t/m 2023, en de resultaten van m.n. hun social media inzet in 2022/2023
Partner van Visit Brabant	Landelijke en internationale zichtbaarheid en waardering	Kasteel Heeswijk heeft een Tradepartner-overeenkomst gesloten met Visit Brabant. Ze worden daarmee opgenomen in de (inter)nationale promotieactiviteiten van Visit. Het kasteel heeft binnen Bernheze de meeste potentie om door de internationale markt gevonden te worden. En dat blijkt ook in de praktijk. De gemeente ondersteunt dit partnerschap financieel onder de voorwaarde dat het kasteel zich inspant om ook het overige recreatieve aanbod van Bernheze in z'n algemeenheid, en van Heerlijkheid Heeswijk in het bijzonder, mee op de kaart te zetten. Hiervoor is een overeenkomst met het kasteel gesloten. We zetten de ondersteuning van dit partnership de komende jaren door.
Toeristische informatievoorziening 2.0	Een plan voor informatievoorziening 2.0	Resultaat van het onderzoek naar de gewenste toeristische informatievoorziening was het concept 'Brabantse Juweeltjes' incl. bijbehorende uitvoeringsstrategie. In overleg met de lokale sector is besloten om het budget van het ontwikkelingsfonds in te zetten voor de uitrol van Brabantse Juweeltjes.
Instellen ontwikkelingsfonds	Ontwikkelingsfonds	

Speerpunt 3: Kwaliteitsimpuls huidige aanbod

Actie	Resultaat	Stand van zaken
Toekomst van de Wildhorst	Parkplan voor de toekomst van de Wildhorst.	Er is een haalbaarheidsstudie gedaan naar de ontwikkelmogelijkheden van de Wildhorst. Het toekomstplan wat hieruit is voortgekomen zet in op een combinatie van wonen, recreatie en natuur. Er is een marktpartij gevonden die binnen gestelde kaders een concreet planvoorstel voorbereid. Hierover volgt een separaat besluitvormingstraject.
Aanbieden kennisprogramma 'Ken uw gast'	Meer inzicht in de doelgroep op bedrijfsniveau en kansrijke doelgroepen voor Bernheze. Tools om vraaggericht te ontwikkelen.	Afgelopen jaren bleek dit moeilijk vanwege corona en de daaropvolgende periode waarin ondernemers druk waren met hun 'doorstart'. De komende periode wordt de behoefte geïnventariseerd. Bij voldoende belangstelling kan deelname aan (nader te bepalen) kennisprogramma's worden gefaciliteerd.
Stimuleren ambassadeurschap	Ambassadeurs creëren voor de Maashorst en het Aadal.	In 2020 is de cursus 'Gastheer/ambassadeur van De Maashorst' georganiseerd. Diverse Bernhezer ondernemers hebben hieraan deelgenomen (bijv. De Nistel, AlpacaFarm). IVN Brabant heeft een regierol in het organiseren van deze ambassadeursprogramma's. Wanneer er de komende periode voor Bernhezer organisaties/ondernemers interessant aanbod is, kan deelname met inzet van budget van de recreatievisie worden gestimuleerd.
Stimuleren samenwerking en kennisuitwisseling	Meer samenwerking en kennisuitwisseling binnen de gemeente.	Brabantse Juweeltjes biedt ook op dit vlak kansen en voordelen. De afgelopen periode zijn enkele themabijeenkomsten georganiseerd. Dit blijven we ook in 2024 ondersteunen.
Handen en voeten geven aan kwaliteit; verkenning Cittaslow	Onderzoeken of aansluiten bij Cittaslow keurmerk meerwaarde heeft voor de gemeente Bernheze.	Verkenning naar aansluiten bij dit keurmerk heeft plaatsgevonden. Het biedt kansen maar heeft ook nadelen (m.n. de forse tijd en geldinvestering). In de wetenschap dat de al 'omarmde' trajecten Global Goals en Omgevingsvisie ook kansen bieden om te focussen op voor Bernheze belangrijke kernwaarden, is besloten om niet aan te sluiten bij Cittaslow.
Aansluiten bij evenementenbeleid	Integraal beleid op het gebied van toerisme en recreatie en evenementen.	Evenementen dragen bij aan de recreatieve aantrekkelijkheid en leefbaarheid van Bernheze. Maar niet alles kan en past overal. Bij het opstellen van diverse visies en plannen (omgevingsvisie, gebiedsplannen De Maashorst en De Hooge Vorssel, evenementenbeleid) is het belang recreatie en toerisme integraal meegewogen. Dat blijven de komende periode uiteraard doen.
Economisch waardenonderzoek Aadal / Heerlijkheid Heeswijk-Dinther		De behoefte aan een dergelijk onderzoek met beperkte scope bleek de afgelopen periode niet aanwezig. We wegen bij de komende actualisaties van zowel het toeristisch-recreatieve als economisch beleid af wat in dit kader in de toekomst eventueel gewenst is.

Speerpunt 4: Versterking van de samenhang

Actie	Resultaat	Stand van zaken
Aanjagen en faciliteren heldere structuur toeristisch werkveld	Heldere structuur van het toeristische werkveld van Bernheze in beeld.	Hieraan is invulling gegeven d.m.v. Brabantse Juweeltjes
Kennis- en netwerkbijeenkomsten	Kennis en netwerkbijeenkomsten voor ondernemers en organisaties.	Diverse bijeenkomsten georganiseerd / gefaciliteerd (o.a. gericht op het leren kennen van de Duitse markt / hoe potentiële Duitse gasten te bereiken en verleiden). Vanwege corona geruime tijd niet (fysiek) mogelijk. Dergelijke bijeenkomsten worden gewaardeerd door organisaties en ondernemers. We blijven hierop inzetten mede i.o.m. de coöperatie Brabantse Juweeltjes
Actieve verbindingen met omliggende gemeentes en de regio	Visie voor de Maashorst. Concreet project om toeristen vanuit Den Bosch ook in Bernheze een aantrekkelijk aanbod te bieden.	- gebiedsvisies voor zowel De Maashorst als De Hooge Vorsel zijn opgesteld. Daarin is ook de visie op recreatie en toerisme meegenomen. - er is structureel overleg tussen de beleidsmedewerkers recreatie/toerisme van de gemeenten in NO Brabant. Daarin gaat het bijv. over de zichtbaarheid van recreatieaanbod vanuit de regio in Den Bosch. De coöperatie Brabantse Juweeltjes heeft zich in dit regio overleg gepresenteerd. Op dit moment wordt in opdracht van de 10 regio gemeenten onderzocht welke samenwerkingskansen op R&T vlak er in de regio Noordoost Brabant zijn, en hoe die het beste benut kunnen worden.

Uitvoeringsprogramma 2024

De ambities van de Visie recreatie en toerisme Bernheze' zijn in grote lijnen nog actueel. Op basis daarvan, en met verwerking van de ontwikkelingen en ervaringen in de periode t/m 2023, heeft ons college het Uitvoeringsprogramma 2024 vastgesteld. Zie bijlage 4.

Financieel

In de begroting 2024 is € 47.691,- (structureel) + € 54.434,- (incidenteel) opgenomen voor de uitvoering van de recreatievisie¹. In het structurele uitvoeringsbudget is de met ingang van 2024 vastgestelde bezuiniging op het totale R&T budget van € 15.000,- verwerkt.

De kosten van het uitvoeringsprogramma 2024 zijn voorlopig begroot op € 34.000,- structureel en € 5.900,- incidenteel. Twee 'projecten' zijn echter nog als 'PM' begroot omdat de onderzoeken naar de mogelijkheden en consequenties (inhoudelijk en financieel: structureel en/of incidenteel?) ervan nog plaatsvinden, te weten:

- Realisatie ruiters- / menroute netwerk Bernheze
- Regionale R&T samenwerking

¹ het incidentele bedrag is het restantsaldo van het in 2018 vastgestelde totale uitvoeringsbudget van de recreatievisie. Er is de afgelopen jaren steeds een restantbedrag overgeheveld omdat a) projecten/uitgaven in de uitvoeringsplanning over meerdere jaren waren verdeeld en overhevelen daarom voorzien / nodig was, en b) er incidentele uitgaven waren begroot die nog niet waren/zijn besteed.

Afhankelijk van de uitkomsten van deze onderzoeken neemt ons college een besluit over de invulling van deze projecten.

Bijlage(n) De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar:

1. Evaluatie coöperatie Brabantse Juweeltjes 2021 t/m 2023
2. Resultaten coöperatie Brabantse Juweeltjes 2022/2023
3. Coöperatie Brabantse Juweeltjes verantwoording 2023 en begroting 2024
4. Uitvoeringsprogramma recreatievisie 2024